No. 1613 | 1852

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 12 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 Augustus.

De regering heeft in de vorige maand eene opgave openbaar gemaakt van de opbrengst der belastingen gedurende de eerste zes maanden van dit jaar. Die opbrengst, schoon zij werkelijk minder is dan voorleden jaar, en beneden de helft der som waarop de middelen voor 1852 zijn beraamd, is toch verre van ongunstig te zijn. Zij bedraagt in:

direkte belastingen de som van. .	ƒ	8,514,631,30½
in- en uitg. regten enz.	»	2,507,030.30
accijnsen.	»	9,636,709.55½
registratie-, zegel- en successie .	»	4,893,924,82½
regt. v. waarb. op goud- en zilv. werk.	»	81,980.40½
posterijen	»	683,700.45
loterijen.	»	138,941.50
	ƒ	26,456,918.34

Dewijl de eerste zes maanden van het jaar 1851 hadden opgebragt de som van . . . ƒ 26,951,501.10½ is het verschil tusschen de eerste zes maanden van het loopend en van het vorig jaar, groot de som van ƒ 494,582.76½.

De eerste helft van dit jaar 1852 heeft alzoo ongeveer vijf ton gouds minder opgebragt, dan de eerste helft van 1851. Het cijfer is aanzienlijk minder, maar daarom toch niet ongunstig te noemen, Want zoo het al ver beneden dat van het vorig jaar blijft, het staat ten naastenbij gelijk met dat van het jaar 1850, en overtreft niet weinig de cijfers der vorige jaren. Zoo bedroeg, om er eenige te noemen, de opbrengst van de eerste helft van het jaar 1844 *minder* dan die van *dit* jaar de som van ƒ 1,083,413.77½, om niet te spreken van het jaar 1849, het laagste jaar dat wij in langen tijd hebben gehad, en dat nog bijna anderhalve ton beneden dat van 1844 blijft.

Wij zeiden ook, dat de opbrengst van de eerste helft van dit jaar is beneden de helft der som, waarop de middelen voor 1858 zijn geraamd.

De raming beloopt voor 1852 de som van	ƒ 54,186,630.45
De helft daarvan is	» 27,093,316.22½
En dewijl de eerste zes maanden slechts hebben opgebragt	» 26,456,918.34
zoo brengt de eerste helft van dit jaar minder op dan de raming. . . .	» 636,396.88½

Men moet evenwel dit blijven van de opbrengst der eerste helft van het jaar beneden de helft der raming niet beschouwen als een te kort. In den regel blijft de eerste helft van elk jaar beneden de helft van de raming, omdat, vooral in de direkte belastingen, steeds minder wordt opgebragt in de eerste helft dan in de tweede helft. Wie betaalt direkte belastingen in de eerste maanden van het jaar? Wat aan 't begin ontbreekt, wordt op 't laatst van 't jaar aangezuiverd. Men mag alzoo verwachten dat het cijfer, 'twelk in de eerste helft beneden de raming is gebleven, in de tweede helft van dit jaar de raming zal inhalen en misschien nog wel overtreffen, hetgeen meermalen gebeurd is.

Het aangevoerde is voldoende om te doen zien dat de staat der schatkist, hoewel hij niet zoo voordeelig als voorleden jaar is, toch nog zeer gunstig moet worden geacht, daar hij alle uitzigt geeft, dat op het einde van het jaar ten minste de gemaakte raming zal worden bereikt, die verre gaat boven de opbrengst van verscheidene vorige jaren.

De *Nederlander* heeft ons een paar keeren in de gelegenheid gesteld om bekend te worden met het streven der door de geheime genootschappen gevormde kommissie, zoogenaamd tot handhaving van het christelijk onderwijs op de openbare school, eigenlijk met het doel om het bestaand protestantsch onchristelijk onderwijs in de openbare scholen bij de verwachte nieuwe wet te bestendigen. Wij ontmoeten in de *Nederlander* van heden een nieuw stuk, waaruit dit streven op nieuw blijkt, en dat wij daarom hier in zijn geheel laten volgen, ons voorbehoudende daarop later terug te komen. De cirkulaire van *Unitas* is van den volgenden inhoud:

„Unitas »'s Gravenhage, *Junij* 1852."

N°. 123."

»Sedert eenigen tijd is, in meer dan één dagblad, sprake geweest van eene Commissie, welke, door de drie Protestantsche Genootschappen, de *Protestantsche Maatschappij ter bevordering van Welstand*, en de Protestantsche Vereenigingen, *Unitas* en *Christelijk Hulpbetoon*, is ingesteld tot *behoud en ontwikkeling van het Christelijk Godsdienstig beginsel in het lager schoolonderwijs.* Is daardoor misschien bij sommigen, die de zaak slechts van ééne zijde zagen voorgesteld, de wensch ontstaan, dat die Commissie niet in het aanwezen mogt zijn geroepen, en dat aan haar bestaan, nu zij eenmaal dáár is, een einde mogt worden gemaakt — die wensch werd welligt nog versterkt, toen men, in de laatst, in de Departementen, gehouden voorjaars Vergadering, kennis verkreeg, dat een bepaald voorstel daartoe ter behandeling was ingeleverd."

»Van die veronderstelling uitgaande, heeft de Algemeene Vergadering geoordeeld, dat men het doen van eenige mededeelingen omtrent deze zaak, ditmaal niet, gelijk in 1850 en 1851, moest uitstellen tot het oogenblik der toezending van een exemplaar van het Algemeen Verslag, en dat hetgeen ter kennisse van de leden zou worden gebragt, ook niet op zoo beknopte wijze moest worden ingerigt, als, voor onderwerpen van meer algemeenen en minder belangwekkenden aard, gewoonlijk geschiedt. Alzoo werd bepaald, dat, te dezer zake, eene afzonderlijke Circulaire aan al de leden zou worden gezonden."

»Aan die bepaling thans de eer hebbende gevolg te geven, meent men zich ontslagen te mogen achten om U in het breede te herinneren, dat de *Nederlandsche Commissie voor Christelijk Onderwijs*, nu twee jaren geleden, met algeheele eenstemmigheid, werd ingesteld door de Algemeene Vergaderingen der drie Zuster-Genootschappen, en dat zij is gevormd door drie uit ieder derzelve gecommitteerde leden. Ook meent men het er voor te mogen houden, dat het gedrukte *Berigt der Commissie*, hetwelk in de Algemeene Vergadering der drie Genootschappen, ten voorledenen jare, ruimschoots is verspreid, onder de leden van *Unitas* geen verborgen gebleven geschrift is. Wie er overigens nog kennis aan verkrijgen, of den inhoud zich op nieuw voor den geest brengen wil, zal zeker niet afgewezen worden, wanneer hij het ter lezing vraagt aan de Bestuurders van zijn Departement, of aan een der leden van het Hoofdbestuur."

»Ter behandeling in de Algemeene Vergadering der Protestantsche Vereeniging onder de Zinspreuk: *Unitas*, te houden binnen 's Gravenhage, den 11 Junij 1852, was dan gedaan het navolgend:

Voorstel:

»»De beide ondergeteekende Leden (1) der Protestantsche Vereeniging, onder den naam van *Unitas*, stellen voor:

»»»dat de Nederlandsche Commissie voor Christelijk Onderwijs, zamengesteld uit eene Vereeniging van afgevaardigden uit *Unitas*, de *Maatschappij van Welstand* en *Christelijk Hulpbetoon*, of, zoo deze twee laatstgenoemde genootschappen daarmede niet instemden, voor zooveel betreft de Vereeniging *Unitas* moge worden ontbonden."""

»Daarbij waren nog gevoegd de navolgende woorden tot

Toelichting:

»»De ondergeteekenden, beide, sedert de oprigting, leden van *Unitas*, zijn, met de stellers van het gedrukt *berigt*, volkomen van meening, dat

»»»stellig Christelijk onderwijs het eenige goede, vormende en opvoedende is, voor kinderen en het volk met uitsluiting van elk ander onderwijs, alleen geschikt;""" doch meenen tevens dat eene algemeene organisatie van het onderwijs volkomen in strijd is met het doel, waarmede deze Protestantsche Vereeniging is opgerigt. Het laat zich, in de eerste plaats, af niet vermoeden dat eene *organisatie van het Onderwijs* zoude kunnen bedoeld zijn bij eene Vereeniging, in wier statuten de woorden *School* en *Onderwijs* zelfs niet genoemd worden, terwijl deze aangelegenheid van zoodanig gewigt, en van zulken omvang is, dat zij, bedoeld zijnde, niet stilzwijgend of onder de woorden *nuttige inrigtingen en ondernemingen* geacht kan worden te zijn begrepen."

»»En nog daarenboven het onderwijs, voor zoo zeer uiteenloopende beschouwingen vatbaar, is geene zaak om, bij wege van *Vereeniging* van *alle* gezindheid en denkwijze, hoe protestantsch ook, te worden ingerigt, vooral niet met het doel van godsdienstige vorming; beproef eene vereeniging van protestanten tot een *algemeen Christelijk onderwijs* en de kiem tot ontbinding uwer vereeniging zal zijn gelegd; iets anders is het, *om ook tot bevordering van Christelijk heil, zoowel zedelijken invloed te gebruiken als gelden te verstrekken* TOT *het* BESTAAN *van* PERSONEN, HUISGEZINNEN *of* GEMEENTEN, *het aanleggen en schragen van nuttige inrigtingen en ondernemingen*; onder welke laatste aanwijzingen wel voorzeker niemand eene *algeheele inwendige organisatie* van Kerk of School zich zal hebben gedacht; maar veeleer geldelijke tegemoetkoming tot opbouw van kerk- of schoolgebouw, het behulpzaam zijn tot gelegenheid tot prediken of uitgave van eenig boekwerk of dergelijken, alles door geldelijke ondersteuning van op zich zelve staande en *bestaande* of door andere ontstaande inrigtingen en ondernemingen, altijd strekkende *tot handhaving en ondersteuning van het Protestantismus*, en dit wel als eene *tuënda* tegen niet-protestanten, niet als handhaving van het Protestantismus in bepaalden zin tegenover protestanten zelve; daarom kunnen de beiden ondergeteekenden zich niet vereenigen met de zienswijze, dat in het doel van *Unitas* zoude liggen het *organiseren* van het Godsdienstig onderwijs, *door het geheele Rijk*, bij wege van Kommissien en opzieners en voorzien zij uit dergelijke Kommissie scheuring onder de leden van *Unitas* zelve, ook en niet het minst daarom, dat dergelijke *organisatien* in *wettelijken* zin ligt *buiten* de bevoegdheid onzer Vereeniging) en het is ten einde zoodanige scheuring te voorkomen, dat de ondergeteekenden, in het belang onzer vereeniging zelve, het raadzaam achten om eene poging te doen ter opheffing van een twist, welken zij, door de oprigting dezer Kommissie, onder de meest belangstellende leden van *Unitas* zien ontstaan, en welke reeds aanvankelijk, aan de Vereeniging en aan het Departements-bestuur van Utrecht, een zeer ijverig en werkzaam lid heeft ontroofd."""

»Al dadelijk werd door de Vergadering bij het hooren voorlezen van dit stuk erkend, dat de op de Commissie verstrekte lastgeving, door de geachte voorstellers, verkeerdelijk was opgevat; en ten volle werd men in die meening versterkt, toen het woord gevoerd werd door een man, wiens warme belangstelling in het onderwijs en de Christelijke opvoeding der jeugd algemeen bekend is, den Hoogleeraar Hofstede de Groot namelijk die, als Afgevaardigde van het Departement Groningen, ter Vergadering tegenwoordig was, en die met de leden der Commissie, waarvan hij Voorzitter is, zich omtrent de wederlegging van het voorstel, had verstaan. Het door hem uitgebragte advies luidde aldus:

»»De Nederlandsche Commissie voor Christelijk Onderwijs werd voor eenige dagen bekend, niet alleen met het *voorstel* nu hier in behandeling gekomen, maar ook met de *Toelichting* van hetzelve. Zij heeft daardoor, in hare vergadering van den 8 dezer, kunnen besluiten, het volgende over beide aan Uwe Vergadering voor te dragen.""

»»De commissie verheugt zich, dat de beide geachte voorstellers met haar volkomen van meening zijn, »dat stellig Christelijk onderwijs het eenige goede, vormende en opvoedende is, voor kinderen en het volk, met uitsluiting van elk ander onderwijs, alleen geschikt." Door deze overeenstemming staan wij dus in de hoofdzaak op éénen bodem en kunnen wij eene wisseling van gedachten beproeven met eenige hoop op goed gevolg.""

»»Het verschil zou dan nu over het tweede punt kunnen loopen. De voorstellers meenen namelijk tevens, »dat eene algemeene organisatie van het onderwijs volkomen in strijd is met het doel, waarmede deze Pro-

1) De heeren Mr. J. I. D. Nepveu en Mr. H. A. R. Vosmaer.

testantsche Vereeniging is opgerigt," welke meening zij verder ontwikkelen, gelijk gij zoo even hoordet.""

»»Doch ook hierover bestaat bij ons geen twijfel, en indien derhalve *Unitas* door onze Commissie dit had gedaan, zouden wij met de voorstellers instemmen, dat dit moest nagelaten zijn en voortaan niet langer geschieden. Maar, en hier begint ons verschil, *Unitas* heeft dit niet gedaan, ofschoon de voorstellers dit veronderstellen.""

»Neen, *niet het onderwijs is georganiseerd*, maar alleen *de hulp door Unitas te schenken*, wat de »Godsdienstige strekking betreft, aan het door den Staat georganiseerde, maar door een aantal menschen op vele plaatsen gedisorganiseerd wordende onderwijs. Niet het onderwijs is georganiseerd. In het gedrukte *Berigt* wordt, blz. 5, 7, 11 en elders, uitdrukkelijk gezegd, dat de Commissie niets wil, dan de wettig bestaande organisatie van het onderwijs ondersteunen, in zoo verre als het Christelijk beginsel daarin, zulks hier en daar blijkt noodig te hebben, en er op te werken, dat dit beginsel in het algemeen niet verloren ga. Maar dewijl de hulp, daartoe te verleenen, uitgebreid moet zijn, is deze vaste Commissie er voor opgerigt, gelijk bij *Welstand* vroeger eene vaste Commissie was; om toe te zien op het zedelijk en godsdienstig welzijn der ondersteunden, en er, bij verdere ontwikkeling dezer Maatschappijen, wel meer zullen ontstaan.""

»»De voorstellers leiden uit hunne beschouwing van *Unitas* doel vervolgens af, dat deze Maatschappij is eene Tuënda tegen niet-Protestanten, geenszins eene handhaving wil zijn van het Protestantismus in eenen bepaalden zin tegenover Protestanten zelven.""

»»Ook daarmede stemt de Commissie volkomen in. Juist daarom heeft zij, b. v., geene uitsluitend Hervormde scholen kunnen begunstigen, maar alleen algemeen-Protestantsche of algemeen-Christelijke; juist daarom zich tot doel voorgesteld, dat er, zoo het niet mogelijk is in elke school, dan toch in elke stad en elk dorp, voor Protestanten gelegenheid kome, om zelve den Bijbel te leeren lezen en gebruiken. Want »den Bijbel als volksboek te leeren hoogachten (dit zijn hare woorden, blz. 5) en aanwenden, en Gods openbaring daarin als eenigen toetsteen der waarheid te eerbiedigen, is eene noodwendigheid voor Protestanten." Zóó ver gaat de Commissie, en is daardoor geheel op algemeen Protestantschen bodem; maar zij gaat ook niet verder en komt dus niet in tegenspraak of strijd met hen, die waarlijk en van harte Protestanten zijn, al is het, dat zij in hare bijzondere [illegible] van deze en die der tegenwoordige negen leden der Commissie verschillen.""

»»En bij dit alles is zij zoo verre van partijgeest of geheime bedoelingen, dat zij, zonder daartoe uitnoodiging of last gekregen te hebben, hare beginselen en bedoelingen uitvoerig heeft bloot gelegd, niet alleen in de eerste bijeenkomst na hare vestiging te Arnhem, in 1850, in een Verslag, dat is voorgelezen, maar later ook in een Berigt, dat zij heeft gedrukt, hetwelk voor elk lid, dat er belang in stelt, verkrijgbaar is.""

»»Hiermede meent de Commissie de gronden, in de Toelichting van het voorstel vervat, wederlegd te hebben. Haar betoog komt hierop neder:

»»De Commissie en de voorstellers zijn het geheel eens, dat Christelijk onderwijs het eenige goede is. Ook geheel eens dat eene organisatie van het onderwijs in strijd is met het doel van *Unitas*. Het verschil ligt daarin, of, gelijk de voorstellers meenen, onze Commissie zulk eene organisatie bedoelt, en wel eene nieuwe en andere dan de wettig bestaande. Dit ontkent zij in 't algemeen, en dus ook in het bijzonder, dat zij zou zijn *een middel ter handhaving van het Protestantismus in een bepaalden zin tegen Protestanten zelve.* Uit haar *Berigt* heeft zij het tegendeel aangewezen. De voorstellers dienen, 't zij uit dit *Berigt*, 't zij uit hare handelingen, te bewijzen, dat de Commissie met deze verklaring in tegenspraak is. Zoo zij dit niet kunnen, blijkt de vooronderstelling en de daaruit afgeleide gevolgtrekking onjuist te zijn.""

»»De voorstellers dringen hun verzoek nog verder aan door de opmerking, dat, om onze Commissie, reeds een zeer ijverig en werkzaam lid van *Unitas* en het Departements Bestuur van Utrecht is ontvallen. Wij weten, dat eenige leden ook elders, om deze Commissie, hebben bedankt. Wij weten evenwel ook, dat om deze Commissie ook een aantal leden tot deze en de andere Zuster-Maatschappijen zijn toegetreden. Welligt staan verlies en winst gelijk; welligt overtreft de winst het verlies eenigzins, welligt aanmerkelijk."

»»Doch is dit niet uit te maken, zeker is het, dat zeer vele leden der drie Maatschappijen, zoo in 1850 te Arnhem, toen deze Commissie werd gevestigd op hare tegenwoordige grondslagen, als in 1851 te Leeuwarden, toen zij haar eerste Verslag uitbragt, met groote blijdschap en belangstelling haar ontstaan en hare eerste werkzaamheid hebben gadegeslagen, en dat deze leden hare ontbinding niet alleen met leede oogen zouden zien, maar dit ook in geen klein aantal met bedanken voor hun lidmaatschap konden doen achtervolgen.""

»»Zeker is het bovendien, dat de Jezuiten-partij in Nederland altijd geschimpt heeft op de drie Maatschappijen, als blijkbaar haar hinderende in hare misdadige oogmerken, maar nooit meer, dan na zij van onze Commissie kennis heeft erlangd, en dat zij zich heeft beijverd, door verdraaijing en leugen, de bedoeling en het werk der Commissie in een verdacht licht te plaatsen. Derhalve is het ook zeker, dat wij haar geene grootere dienst kunnen bewijzen en vreugde verschaffen, dan door deze Commissie te ontbinden.""

»»Zeker is het eindelijk, dat drie Maatschappijen in den weg van ontwikkeling en vooruitgang zijn gekomen tot deze bemoeijing met Christelijk onderwijs. Zij ondervonden het, dat alle stoffelijke hulp, als bijkomende zaak, goed en heilzaam is, even als de wonderen des Heeren Hem behulpzaam waren in de gronding zijner Gemeente; maar dat de eigenlijke wereldoverwinnende kracht, welke zij moeten aanwenden, die des geestes is, die van Gods heilig woord, 't welk tweesnijdend en scherp is en elken vijand onderwerpt. Zich ontwikkelende, zijn onze drie Maatschappijen gekomen tot de overtuiging die de grootste der Hervormers uitsprak: »Door het woord is de wereld geschapen, door het woord is de Kerk gegrond, door het woord zal zij gereinigd worden." Deze overtuiging mogen zij niet laten varen. Eenmaal er toe gekomen, moeten zij haar verder met bedachtzaamheid, maar ook met kracht en moed opvolgen. Doen zij anders, dan stuiten zij met eigen hand hare ontwikkeling, dan snijden zij zich haren levensader af, dan onderschrijven zij zelve het vonnis van spoedig beginnende verkwijning en van op den duur onvermijdelijken ondergang.""

»»Terwijl de Commissie vertrouwt, dat om dezen welligt nog meer redenen, Uwe Vergadering dit voorstel niet zal aannemen, merkt zij eindelijk nog op, dat Uwe Vergadering en de voorstellers en wie met hen min of meer gelijk denken, toch *de wijze*, waarop de zaak van 't Christelijk onderwijs nu door de Commissie wordt behartigd, scherp mogen onderscheiden van die *zaak* zelve.""

»»Heeft men bezwaren of tegen de beginselen, welke de Commissie volgt, wij hebben hier een aantal exemplaren van ons gedrukt *berigt*. Men leze dit en brenge, nu of later, zijne bedenkingen in; de Commissie zal er dankbaar voor zijn en zich gaarne laten teregt wijzen. Of heeft men iets in te brengen tegen de personen, waaruit nu de Commissie bestaat: dit jaar treedt een derde, in 1853 weder een derde, in 1854 het laatste derde, af; in twee jaren kan men dus een geheel [illegible]

»»Maar omdat men de *wijze*, waarop de zaak nu wordt behartigd, afkeurt, mag men *de zaak* niet verwerpen. Men trachte het kranke lid te genezen; niet het lid, dat nu eenmaal tot het organisme van *Unitas* behoort, als een schadelijk uitwas, door snelle kunstbewerking, af te snijden. De Heer, in wiens naam wij vergaderd zijn en wiens geest ons moet bezielen, kwam niet, om kranken uit te werpen, maar te genezen.""

»Door de mededeeling dezer beide stukken, is nu voldaan aan het verlangen der Algemeene Vergadering. Was in haar midden de hope levendig, dat de geëerde voorstellers niet onbevredigd, maar voldaan, zullen zijn door de gegeven inlichtingen, niet minder vurig is de wensch, dat ook andere leden het eenstemmig genomen besluit zullen toejuichen, volgens hetwelk aan de ontbinding der Commissie, de hand door *Unitas* niet zal worden gelegd."

»Even als de Commissie in haar advies heeft gezegd, hoe zij wijzigen wil wat blijken mogt minder goed geregeld te zijn, ook het Hoofdbestuur koestert zoodanige gezindheid. Elke bescheidene opmerking der leden zal steeds met welwillendheid overwogen worden; en mogten zij, als wie de zaak moeijelijke taak des bestuurs opgedragen is, werkelijk door deze of gene verrigting, op een verkeerden weg geraakt zijn, gaarne zullen zij zich doen voorlichten, en terug keeren tot het rigtsnoer, hetwelk de Statuten van *Unitas* eenmaal met wijsheid hebben gegeven, en waarop de toetreding is gevolgd van velen, aan wie het Evangelie en de zuivere verkondiging daarvan, boven alles, dierbaar is."

»En is deze mededeeling vastgesteld in de Vergadering der Permanente Kommissie uit het Hoofdbestuur, gehouden den 21 Junij 1852."

»Mij bekend,

»SAMUEL VAN HOOGSTRATEN."

»*Sekretaris*."

De Hulde aan Dr. Newman te bewijzen schijnt zich al meer en meer te veralgemeenen.

Men leest in den *Spectateur de Dyon:*

»In den tijd hebben wij onze lezers bekend gemaakt met het proces dat door Dr. Achilli, den afvalligen monnik in Italie, is aangedaan aan den Eerw. Newman, die om zijne kunde en deugd door geheel Europa wordt geëerbiedigd. De Rev. Newman nam zijne maatregelen, die hem ontzettende kosten veroorzaakten, en bewees voor de jury zoo klaar als het licht, volgens de getuigenis van eene menigte getuigen, die van alle oorden van Engeland niet alleen, maar zelfs van Italie en Malta enz. expresselijk naar Londen waren gekomen, de schuld en de verregaande slechthartigheid van Achilli, wiens geheele leven niets was dan eene reeks, een drama van euveldaden. Doch desniettemin, vermits men Achilli niet kon veroordeelen, was men zeer verheugd Dr. Newman te kunnen treffen. De grootregter Campbell heeft dan ook de gezwoornen, nadat deze hun vonnis hadden uitgesproken, geluk gewenscht dat zij eene uitspraak hadden gedaan, niet als billijke regters, maar als regtzinnige Protestanten. Dr. Newman heeft luidens dat vonnis aan boete en kosten te betalen de kapitale som van bijna *Derde Halve Ton Gouds.*

»Sinds lang kende men het liberalismus in Engeland; thans weet men wat er de regtspleging beduidt.

»Bij de Katholijken in Frankrijk is aanstonds het denkbeeld opgekomen om de kleine gemeente van het Oratorium, nog zeer onlangs te Londen door Dr. Newman gesticht, te hulp te komen, daar zij geheel en al ten gronde zou zijn; [illegible] dan dat, zoo men ze aan haar zelve overliet.

»Ook wij stelden ons voor, met dit doel eene inschrijving te openen aan het hoofd van ons blad, toen eergisteren 2 Augustus, voor dat nog de *Univers* zijne inschrijving geopend had, ons werd ter hand gesteld het bedrag eener kollekte, uit eigen beweging gedaan op eene bijeenkomst van leden van den geestelijken vriendenkring van St. Michel te Dyon, ten bedrage van fr. 21, waarbij te voegen is van den Eerw. Royer, pastoor te Pontaillier, en van den Eerw. kanunnik Reprot, elk 5 fr., dus te zamen fr. 31, waarmede wij onze inschrijving openen.

»Vermits de zaak van Dr. Newman de zaak is van alle Katholijken, zoo vertrouwen wij, dat zij vooral in onze streken, in Opper-Marne zoo wel als in Côte d'Or, zich zullen beijveren, om hem door tusschenkomst van ons blad openlijk hunne sympathie te betuigen."

Hulde aan Dr. Newman.

Bedrag der vorige opgave	. . .	*f* 206.
Uit Schiedam *Voorgaan doet volgen*	. .	» 50.
Van L. H. B. *En faisant l'aumône on place à gros intérêts.*	. . . .	» 50
Van G. een Muntbillet N°. 95203	. .	» 10.
		f 266.50

Den 18 Julij ll. werd in de Duitsche kapel, te Londen, [illegible] op het eiland Jersey, en later protestantsch predikant, met zijne familie door den Redemptorist Halkik in de Katholijke Kerk opgenomen.

Te Boulogne zijn in den loop dezes jaars 10 Engelsche dames van hoogen rang tot de Katholijke Kerk teruggekeerd.

Heden is alhier verkozen tot lid der Provinciale Staten van Noord-Holland, in de plaats van wijlen den heer Mr. D. A. Portielje, de heer *Messchert van Vollenhoven.*

Z. M. heeft aan de kommissie uit de provinciale Staten van Noord-Holland, belast met het onderzoek der zaak, betreffende het daarstellen van eene haven te Huizen, magtiging verleend, om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten.

Z. M. heeft 1e. benoemd tot burgemeester te Peize A. H. Burghgraaf; 2e. eervol ontslagen: H. J. van Goor, als griffier bij het kantongeregt te Boxtel, en jhr. A. C. L. W. Treussart ridder van Rappard, als plaatsv. kantonregter te Enkhuizen.

Z. M. heeft aan de twee volgende kommissien uit de Provinciale Staten van Limburg magtiging verleend om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten:

1°. aan de kommissie belast met het voortzetten der door Gedeputeerde Staten met het algemeen armbestuur te Maastricht aangeknoopte onderhandelingen betreffende de uitbreiding van het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen aldaar of het elders treffen van schikkingen nopens de verpleging van behoeftige krankzinnigen; en

2°. aan de kommissie belast met het onderzoeken en uitbrengen van verslag omtrent het door Gedeputeerde Staten aangeboden ontwerp-reglement op het beheer, toezigt en onderhoud der buurtwegen, en het ontwerpen eener wijziging van het provinciaal reglement op de niet bevaarbare noch vlotbare rivieren, beken en waterleidingen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft, bij resolutie van 8 Julij, aan de gewestelijke besturen de volgende cirkulaire gerigt:

»Van tijd tot tijd is mij gebleken, dat de ondernemers van post- en vrachtwagen-diensten, waartoe vergunning vereischt wordt, niet altijd de verpligting nakomen, hun opgelegd bij het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 24 November 1829 (*Staatsblad* N°. 73), en gewijzigd bij dat van den 6den Junij 1831 (*Staatsblad* N°. 14).

»Onder andere worden wagens, welke het gebruik

van een bepaald getal paarden vorderen, door het tijdelijke wegnemen van zitplaatsen, of op eene andere wijze, zonder vergunning van de bevoegde magt, zoodanig veranderd, dat zij schijnbaar volgens de bepalingen van het reglement, met minder paarden dan de zin der koncessie vordert, mogen gereden worden.

»Dergelijke handelingen, waardoor de toepassing van het reglement wordt ontdoken, moeten worden nagegaan en beteugeld. Tegen de overtreders moet procesverbaal opgemaakt en ter vervolging ingediend worden.

»Ik verzoek u, onverwijld maatregelen te nemen ter handhaving van de bestaande bepalingen.

»Omtrent de inrigting der rijtuigen enz., wordt geene uitzondering toegelaten, dan waartoe van regeringswege schriftelijke vergunning is verleend.

»Tot de thans te nemen maatregelen behoort mede het onderzoek, of de borgtogten, bij vergunningen voor post- of vrachtwagendiensten, aan de ondernemers opgelegd, door hen werkelijk op eene voldoende wijze gesteld en nog tegenwoordig van kracht zijn.

»In het tegengesteld geval behoort op nieuw borg te worden gesteld ten genoegen der besturen, aan wie het toezigt daarover bij de vergunningen werd opgedragen. Art. 119 van het reglement is dan toepasselijk."

Ged. Staten van Zuidholland hebben, naar aanleiding dier missive, bij circulaire van 28 Julij, de gemeentebesturen uitgenoodigd:

1°. om een naauwkeurig onderzoek in te stellen, in hoe ver de in hunne gemeente gevestigde wagendiensten aan de voorschriften van het voormeld artikel voldoen, en van den uitslag daarvan, vóór den 1sten September aanstaande aan hunne vergadering een rapport in te zenden, of wel een negatief berigt, dat deze resolutie op hunne gemeente niet van toepassing is; en,

2°. om dat onderzoek later van tijd tot tijd te herhalen, en, bij het ontdekken van afwijkingen, deswege telkens verslag te doen, ten einde de vergadering in de gelegenheid te stellen, eene voordragt tot onmiddellijke schorsing der Dienst aan den minister te doen.

Dezer dagen is op den drooggemaakten grond van het Haarlemmermeer, op de hoogte van het Lutke-[illegible], eene verzameling van menschenbeenderen ontdekt, welke men, op goeden grond, kan houden voor de overblijfselen van het kerkhof van het dorp Nieuwerkerk, hetwelk, volgens zekere kaart van 1531, daar gelegen is geweest, doch door het meerwater overstroomd en verlaten is geworden. Het heeft niet aan personen ontbroken, die zich zeer bereidvaardig hebben betoond, om zich van dat gebeente meester te maken en het weg te voeren, doch de bevoegde overheid heeft daarin [illegible] afgewezen.

Sedert de laatst aangebragte 48 ton haring door de Enkhuizer buis: *Enkhuizer Hoop*, stuurman Dirk de Groot, op den 30 Julij ll. is er geen voorraad meer aangekomen, en heeft men in alle plaatsen behoefte. Hieraan is toe te schrijven, dat vele orders door de handelaars zijn onvoldaan gebleven. De visscherij is sedert een aantal jaren niet zoo ongunstig geweest als zij thans schijnt te zijn, terwijl de wind in de laatste dagen voor de aankomst van schepen niet gunstig was.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Aug. De *Moniteur* berigt dat de heer Magne, bij afwezigheid van den heer de Persigny, met de portefeuille van Binnenl. Zaken *ad interim* zal belast worden.

— Zaturdag jl zijn de kiezers tot de herkiezing van sommige departementale raden overgegaan. Naar men verneemt moet overal hetzelfde gebrek aan deelneming geheerscht hebben; zoo moet er o. a. te Rouaan en te [illegible] de helft van de kiezers opgekomen zijn.

— Nog altijd heerscht dezelfde onzekerheid ten opzigte van de reis van den Prins-President naar de zuidelijke departementen des rijks; te Bordeaux werd de Prins den 5 verwacht, te Toulouse den 7.

— De heer Berryer is, na eene levendige diskussie, tot deken der orde van advokaten benoemd.

— De Minister van Finantien heeft dezer dagen een besluit genomen tot regeling van de verwisseling der oude vijf percents obligatien tegen de nieuwe 4½ percents inschrijvingen, uitgegeven ten gevolge der konversie. »Deze maatregel, die het slot is van de werkzaamheden der konversie, zal waarschijnlijk een nieuw voordeel voor de schatkist opleveren, zegt de *Constitutionnel*, want bij de uitwisseling wordt de overlegging gevorderd van bewijsstukken tot staving van het bezit. De uitwisseling van die inschrijvingen op het grootboek, welke van eenen meer dan tien jaren verleden tijd dagteekenen, geschiedt niet dan na overlegging eener door den vrederegter, burgemeester of notaris afgegevene verklaring, dat degene, ten wiens naam de inschrijving gesteld is, zich aan hem vertoond en hiervan akte gevraagd heeft. Zoo zal de verwisseling voorgekomen worden van rentebewijzen, die onregtmatig bezeten worden. Er zijn, gelijk men weet, door verschillende omstandigheden, vooral ten gevolge van den dood desgenen op wiens naam de inschrijving gesteld is, rentebewijzen in handen van zaakwaarnemers gebleven, die voortgaan de verschenen rente ten eigen voordeele te ontvangen. De noodzakelijkheid om de bovengemelde verklaring over te leggen, zal hen beletten inschrijvingen, die tien jaren of langer geleden genomen zijn, tegen de nieuwe rentebewijzen uit te wisselen, en hierdoor zal de schatkist worden gebaat. Het aantal inschrijvingen, die onregtmatig bezeten worden, is, naar beweerd wordt, vrij aanzienlijk, en nog niet lang geleden heeft het bestuur maatregelen moeten nemen tegen den slinkschen toeleg van lieden, die afschriften van het grootboek zochten te bekomen, ten einde met die inschrijvingen spekulatien te drijven.

(*Per telegraaf.*) PARIJS, 10 Augustus. De President is van zijn uitstap naar de Sologne te St. Cloud wedergekeerd.

De regering van Genève heeft aan de hoogleeraren Michelet, Mieckiwitz en Edgar Quinet den bij onze hoogeschool vakanten hoogleeraarsstoel in de wijsbegeerte aangeboden; allen hebben echter bedankt.

De regering heeft berigten uit Cayenne van 13 Julij ontvangen. Op dat tijdstip was de toestand dier strafkolonie voldoende.

MADRID, 4 Augustus. De *Gaceta* meldt dat, aangezien het Belgisch gouvernement verlof gegeven heeft om alle Spaansche fondsen op de Belgische beurzen te noteren, diezelfde maatregel zal worden genomen ten aanzien van alle Belgische fondsen ter beurze van Madrid.

— Volgens berigten uit Lissabon, loopende tot 31 Julij, bevat de *Revolucao de Setiembre* een manifest, gerigt tot de kiezers, door de leden der minderheid, waarin de redenen ontvouwd worden, welke het bewind tot eene ontbinding van de Cortes hebben genoopt.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Aug. Alhier is opengesteld eene leening van £ 780,000 ten behoeve der republiek van St. Domingo.

— Een heden verschenen staat van de in- en uitgaande regten over de maand Julij van dit jaar, toont aan dat minder is ontvangen £ 459,826 in vergelijking van de maand Julij 1851. De vermindering heeft voornamelijk betrekking op katoen, zijde en wollen manufakturen; de invoer van kaas is met de helft afgenomen; de invoer van koffij uit de Engelsche kolonien is met £ 2,000,000 verminderd, terwijl de invoer van vreemde koffij met £ 100,000 is afgenomen.

— H. M. heeft, ten gevolge van het onstuimige weder, eergisteren den togt naar Antwerpen niet kunnen ondernemen. Ook gisteren was de zee nog te veel in beweging om tot het pleizierreisje uit te lokken. Alles is echter tot het vertrek gereed en men wacht slechts op gunstig weder.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 10 Aug. Men leest in de Augsburgsche *Allg. Ztg.* dat de voorzitter van het ministerie van het Koningrijk Saksen von Beust, te Weenen een onderhoud met den Oostenrijkschen minister van buitenlandsche zaken heeft gehouden, en dat beide staatsmannen tot geheele overeenstemming zijn gekomen over hetgeen thans te doen stond voor die tot het Tolverbond behoorende regeringen, welke zich te Darmstadt vereenigd hebben om in handelsaangelegenheden eene aansluiting van Oostenrijk aan het overige Duitschland te bewerken. Dat gevolmagtigden van deze regeringen nog vóór den 16den dezer (wanneer de door Pruissen aan zijne tolbondgenooten gegeven bedenktijd afloopt) eene onderlinge konferentie zullen houden, wordt bevestigd, doch niet, dat zij in Stuttgart zal gehouden worden; in de keuze dier stad tot plaats van zamenkomst had men reeds een blijk willen zien van Wurtembergs voornemen om bij de te Darmstadt gemaakte afspraak te blijven.

WEENEN, 9 Augustus. De *Wiener Zeitung* behelst een keizerlijk besluit, waarbij de landweer opgeheven en een reserve-armee ingevoerd wordt.

— Het nieuwe wetboek van strafregt is thans ter staatsdrukkerij in de verschillende talen der monarchie van de pers gekomen.

— Te Ienschowitz in Boheme werd dezer dagen iemand, dien men van herhaalde brandstichting verdacht hield, door een verbitterden volkshoop uit zijne woning gehaald en dood geslagen.

ITALIE.

Het gouvernement van Sardinië heeft dezer dagen uitgevaardigd eene ministerieële aanschrijving aan de hoofden der provinciale besturen, die in de *Gazzetta Piemontese* is openbaar gemaakt, en strekkende om degenen bij het gerigt aan te klagen, die petitien ter teekening aanbieden tegen de wet op het burgerlijk huwelijk. De regering wil volstrekt niet, dat iemand denke, dat bij haar een anti-katholieke geest bestaat. Het voorwendsel is aardig gevonden, maar de ministerieële aanschrijving, die door vrees en het bewustzijn van op eene tyrannieke wijze de geestelijkheid te verdrukken, is ingegeven, maakt blijkbaar inbreuk op het grondwettig regt van petitie; zelfs de anti-katholijke *Risorgimento* waarschuwt het ministerie op dien weg niet voort te gaan.

De minister van binnenlandsche zaken heeft maatregelen genomen tegen de winkeliers, die de bepalingen op de zondagviering niet nakomen; doch de overtreders dier bepalingen worden door de regtbanken veelal in het gelijk gesteld.

Verleden week zijn een dertigtal jonge lieden, waarvan de oudste nog geen 20 jaren telt, als godslasteraars te Milaan gevangen genomen. Denzelfden dag werden eenige jonge lieden gearresteerd, omdat zij in eene kerk de godsdienstoefening stoorden.

De Aartsbisschop van Turijn, Mgr. Fransoni, bevindt zich thans te Besançon, en zal er eenige dagen vertoeven.

BELGIE.

BRUSSEL, 10 Augustus. De *Moniteur* berigt dat het reglement, hetwelk het traktaat van 1845 met Frankrijk vooraf ging, sedert heden morgen weder in kracht is getreden.

— Graaf Malmesbury zal H. M. de koningin Victoria naar België vergezellen.

De stad Antwerpen wemelt van vreemdelingen.

Volgens eene telegrafische depèche uit Ostende van heden namiddag 1 uur, was de Engelsche flotille nog niet in het gezigt van die haven.

— De *Moniteur* berigt, dat van heden tot aan het sluiten van het verdrag, waarover met Frankrijk wordt gehandeld, de algemeene regten bij het tarief vastgesteld van de daarin vermelde goederen zullen worden geheven.

— Men zegt, dat de heer Liedts, die naar Parijs vertrokken is, om de onderhandelingen wegens het handelsverdrag voort te zetten, in last heeft om het bestaande tot 1°. Januarij te verlengen, in welken tusschentijd de onderhandelingen over het nieuwe kunnen worden voortgezet. De Fransche regering zou daartoe geneigd zijn. De kamers zouden binnen kort bijeengeroepen worden om de verlenging van het verdrag goed te keuren. Het hoofdpunt van het nieuwe verdrag zal zijn de kwestie van den nadruk.

— De generaal Changarnier is gisteren van zijne reis naar Duitschland te Mechelen teruggekeerd.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 Augustus.

BEVALLEN (8 Aug.): C. A. Lagers, geb. Oldenburg, Z. — (10 Aug.): P. M. Hoffman, geb. Reyzinghs, Z. - L. Wolff, geb. Knottenbelt, D.

OVERLEDEN (7 Aug.): J. Born, geb. Maasen, 44 j. — (8 Aug.): J. J. T. Ooms, 8 j. - M. A. Bönhoff v. Rems, 51 j.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 9 Aug. Van Meekrappen hetzelfde. Het weinige dat voorkwam, vooral onberoofd 1850/1851, werd grif genomen.

10 Aug. Krenten blijven steeds veel gevraagd en onder anderen zijn heden 125/1 fusten Nieuwe Patras tot f 14¼ entr. voor uitvoer gekocht. Tot dezen prijs blijft nog vraag, echter zijn de disponibele partijen opgeruimd. Voor nieuwe Zantische werd f 17½ betaald, mede voor uitvoer, en thans wordt op f 18 gehouden.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 11 Aug. Poolsche Tarwe [illegible] 10 à 15 hooger [illegible]; verkocht in Entr. 128 ℔ wit. Pools. f 305; 127 ℔ b. dito f 295; in cons.: 127, 128 ℔ b. Pools f 310; 129 ℔ o. Rostocker f 276; 120, 122 ℔ Vriess f 200, 210; 121 ℔ Gron f 190.

Rogge en Garst iets hooger gehouden doch niet in omgegaan.

Boekweit in een doen: 123 ℔ Amersf. f 197.

Koolzaad. Noord-Hollandsch 50; Vriesch 51½ £. Op 9 vaten Olie in Aug. 51½; Sept ek. 53½; Oct. 54½; Nov. 55; April 56½ £. *Raapolie* op 6/w. f 31; Vliegend f 30; 1°. Sept. ek. f 30⅜; Oct. f 31½, ¼; Nov. f 31¾; Dec. f 32¼; Mei f 33⅜. *Lijnolie* op 6/w. f 31¼; Vliegend f 30¼. *Hennepolie* op 6/w. f 39. *Raapkoeken* per 1040 st. f 58, 62. *Lijnkoeken* per 104 st. f 8½, 10½.

ROTTERDAM, 10 Aug. Tarwe. 167/2 ℔ jar. Hooglands. Kleefsche f 305.

SCHIEDAM, 10 Aug. Rogge. Verkocht: 141/2 ℔ n. Koningsbergsche f 182 6/w. — Gerst. 131 2 ℔ Pernau f 135 kont., 136 6/w.; 154/2 ℔ Hapsal f 181 6/w., 182 3/m. — Moutwijn f 13,50; Jenever f 17,00; Amst. Proef f 18,25, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 10 Aug. *Koffij.* Er zijn gedaan [illegible] St. Domingo.

Granen. De markt blijft goed voor [illegible] Tarwe; [illegible] van gisteren werden vergeefs aangeboden.

Rijst. Er zijn verkocht 1700 z. Arracan *uncleaned.*

Tabak. Er zijn gerealiseerd 100 v. Kentucky.

LONDEN, 9 Aug. *Ruwe Suiker.* De vraag naar *Vreemde* is niet beter doch de prijzen zijn niet lager. Er komt weinig in veiling. *Geraffineerd.* In Gestampte is weinig gedaan voor uitvoer en de prijs souteneert zich flaauw.

Koffij. Natieve Ceylan niet lager doch met weinig handel. Men noteert 44 s. 6 d. a 45 s. voor goed ord. Plantage ferm met weinig vraag.

Granen. De berigten omtrent den oogst blijven dezelfde; de Eng. Tarwe is 2 s., Vreemde 1 a 2 s. duurder. Eenige partijen nieuwe Eng. Garst zijn tot 26 a 32 s. per quarter verkocht; buitenl. zonder kooplust. Haver flaauw. Van buitenslands zijn vorige week aangevoerd: 7057 qrs. Tarwe, 9235 qrs. Garst, 14,185 qrs. Haver en 6342 v. Meel.

LIVERPOOL, 7 Aug. *Katoen.* Men schat den verkoop op 7000 b. waarvan 1800 op spekulatie.

BORDEAUX, 7 Aug. *Voorloop.* Armagnac en Marmandé 58 fr.; de disponibele 3/6 is weder 1 fr. hooger en wordt verhandeld tot 100 fr.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 2 tot en met 7 Augustus, zijn geweest als volgt:

Aanvoer: Rogge L. 973. — Tarwe L. 10, 20 M. — Boekweit L. 9, 15 M. — Rijst 159160 ℔.

Uit- en Doorvoer: Tarwe L. 450, 28 M., 5 K. — Rogge L. 262, 23 M., 25 K. — Erwten L. 2, 18 M., 50 K. — Garst 6 M. — Boonen 19 M., 50 K. — Haver L. 5, 15 M. — Meel 1061 ℔.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Afgedaan	pCt.	10 AUG. 4½ n. gebl.	11 AUG.	4 n.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	64	63 13/16	64	63 13/16
Dito Dito	3 »	76 3/16	75¾	75⅞	75¾
Dito Dito	4 »	96 13/16	96 11/16	96 13/16	96 11/16
Dito Obligatiën O. I.	4 »	96			
Amortis. Syndic.	3½ »	95½			
Handel-Maatschappij	4½ »				
Aand. Rijn-Spoorweg	» »				
Aand. Holl. S. M.	» »	83			
Obligatiën	» »				
Belgie, Obligatiën 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »				
Dito bij Rotsch. en Volksv.	» »	52¾	52½		
Frankrijk, Obligatiën	3 »	70 13/16	70⅜		
Spanje bij *Ardoin* 1835	5 »				
Dito Nieuwe	1 »				
Dito 2/m. Beurveil.	» »	22 5/16	22 3/16	22¼	
Dito	3 »	49⅝			
Dito Binnenl. 2400 P.	» »	44⅞	44 11/16	44 13/16	44 11/16
Coup. Bewijzen	» »		2 13/16		
Passive	»	6			
Fransche Uitgest.	»	6			
Portugal te Londen	5 »	41	40 15/16		
Dito Dito	4 »	37 13/16	37 9/16	37⅝	37 9/16
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	108⅜	108¼	109	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	106¼	106⅜		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »				
Dito	4½ »		103¾		
Dito bij *Hope*	4 »	92⅜	92		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	92	91⅝		
Dito bij id. 5de Serie	4 »	91⅞			
Cert. te Hamburg	5 »				
Inschrijving in Assignat.	6 »				
Cert. van dito	» »				
Polen, Aand. à fl. 500	» »	159½			
Dito met Lot. » 300	»				
Amerika, Bank-Actiën	»				
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50	*f*				
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	78¼	77 9/16	77½	
Dito 1847	2½ »	40 13/16	40⅜	40¼	
Dito 1851	2½ »	40 7/16	40	40⅛	
Dito Nieuwe	5 »	90⅞	90½	90⅜	90½
Weenr. Bank bij *Goll en C°.*	» »	83½	83		
Dito	4 »	67¼	67½		
Letter B	5 »	90⅜	90⅛	90½	90⅜
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito *f* 250	»				
Napels, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.		99⅞	100	
Brazilie te Londen 1824	5 »				
Dito Leening 1843	5 »				
Dito £ 200	»				
Peru	5 »	98½			
Mexico Nieuwe	»	26⅛	26 1/16		
Venezuela à £ 100	3½ »	42¼			
Grenada à £ 100	2 »				
Ecuador à £ 100					

Polen, Cert. 4 pCt, 85⅜, ¾, ⅞.

Over het geheel was de markt zoo in Binnenl. als Buitenl. fondsen door verkooporders, welke in dezelve geëffektueerd werden, zeer gedrukt en blijven alle soorten tot de laagste koers aangeboden.

Koers van het Geld: Beleening 2¼ pCt, Prolongatie 2½ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers

Parijs	2/m. *f*	56 9/16	Livorno	2/m. *f*	38⅞
„	zigt „	56⅝	Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	56¼	Petersburg	„ „	1,85½
„	1/m. „	56½	Weenen	6/w. „	29¾
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35⅝
Cadix	„ „	246	Frankfort	„ „	98¾
Seville	„ „	242	Hamburg	2/m. „	35 5/16
Bilbao	„ „	243	„	zigt „	35 9/16
Lissabon	„ „	42	Londen	2/m „	11,90
Porto	„ „	42	„	zigt „	11,95
Genua	2/m. „	46⅞	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 10 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 55⅝; Id. 40, 5 pc. 101; 1848, 100½; 1852, 101; Spanje Ard. 1 pc. 21⅞; Binnenl. 3 pc. 44⅞; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 9 Aug. Fransche 3 pc. 75,15; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 104,90; Schatk. —,—; Bank-Actien 2880,—; Belg. 1840, 5 pc. 102½; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. 96⅝; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 48½; Binnenl. 3 pc. 43⅞; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 1000,—; 1849, —,—; 1851, —,—; Haïti 317,50; Rom. Leening 1850, 97.

MADRID, 4 Aug. Spanje 3 pc. 45 5/16; Ardoins 1 pc. 22⅛; Uitg. Schuld 5¼; Coupons 1¾.

LONDEN, 9 Aug. Cons. kont. 99⅜ a 99½; op tijd 99⅞ a 99½; Braz. 101½ a 102½; 1829/39 100½ a 102; Den. 3 pc. 82 a 83; 5 pc. 107 a 108; Ecuad. 4½ a 4¾; Gren. 21½ a 22; Uitgest. 8¾ a 9; Mexiko 32¼ a 32¾; Peru 4½ pc. 100 a 101; Uitgest. 59 a 60; Rusl. 1822 5 pc. 120 a 121; (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. 100 a 101; 4 pc. 35½ a 3 ½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21⅞ a 22; 3 pc. 48½ a 49; Coup. cert. 2¾ a 3; Passive 5¾ a 6; Holl 2½ pc. 64 a 64½; id. 4 pc. 98 a 98½; Venez. 40 a 42; Uitgest. 15½ a 16½.

WEENEN, 9 Aug. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 97⅛; Bank-Actien —.

BERLIJN, 9 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 94¼, Loten 125¼, Rusl. Stiegl. 4 pc. 98¼; Pools. 4 pc. 91; Loten fl. 200 21¾, id. fl. 300 153½; id. fl. 500 91¼; Amsterdam zigt 142⅛g; id. 2/m. 142⅜g.

HAMBURG, 9 Aug. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91½; Spanje, Ard. 5 pc. 21; Binnenl. 3 pc. 42⅛.

FRANKFORT, 9 Aug. Met. 5 pc. 82; 4 pc. 65½; 2½ pc. 41½; Bank-Actien 1381; Darmst. Loten fl. 50 91½; id. fl. 25 31½; Badensche Loten fl. 50, 66½; id. fl. 35, 38⅞; Nassausche 28⅞; Holl. 2½ pc. 63⅞; Werk. Sch. 4 pc. 96¼; Sijndici 3½ pc. 95.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 24,90	a —	Pruissische	*f* 34⅛	a —
Napelsche	- 25,30	„ —	Spaansche	- 2,45	„ —
Div. in £St.	- 11,90	„ —	Hamb. Russ.	- 36¾	„ —
Eng. Russen	—,—	„ —	Russ. in Z. R.	- 37⅛	„ —
Fransche	56⅛	„ —	„ Pap. „	- 10⅛	„ —
Belgische	56⅛	„ —	Pools. in Fl.	- 27¼	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,85	a 9,95
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,90	» 12,—
» Pistolen	» 9,65	» 9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,50	» 9,60

Baren Goud en Specien a *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11¼ a 12¼ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters	per Stuk *f* 2,55	à 2,60
Brabandsche Kroonen	[illegible]	[illegible]
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 a 980	*f* —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,50	105,—

SCHEEPSTIJDINGEN.

PLYMOUTH, 8 Aug. Het schip Gouverneur van der Eb, Kapt. Klok, van Rotterdam, laatst van Axim naar de Kust van Afrika, is den 28 Mei te St. George d'Elmina bij Kaap Coast verongelukt, doch het volk gered.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 10 Aug. G. Lunde, Hermann, Portorico. - J. C. Paulsen, Carolina Smith, Odessa.

HELVOET, 10 Aug. G. van der Gouw, Maria Johanna, Palermo. — Gisteren nog: J. Revel, Victor, St. Malo.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM

PORTORICO, Herman, Lunde 1036 p. Tabak, J. N. Woldsen.

SAVANA, Industrie, Schipsmann 130 b. Katoen, 131 st. Hoyt. Gebhard en Comp.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 11 Aug. in lading naar:

Keulen	W. J. F. Wilson, Achilles.
„	J. H. Berns, Colln N°. 10.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Frankf. & Coblenz	J. Kievitz, Frankfort N°. 17.
Dusseldorp & Neus	J. Fais, Minerva.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
Mainz	W. Kelfer, Mainz, N°. 1.
Manheim	J. H. Seill, Stad Amsterdam.

Rijnhoogte. ARNHEM 10 Aug. 7 el 8 duim.

AANBESTEDINGEN.

Vrijdag, 13 Augustus. Aan het lokaal van het provinciaal gouvernement te Zwolle, ten 12 ure: Het verbreeden, verdiepen en onder profil brengen van een gedeelte der Hoofdwijk te Lutten, lang 250 el, het verdiepen en onder profil brengen der bestaande Vlotwijk, lang 197 el, en het graven van eene nieuwe Vlotwijk, ter lengte van 165 el.

— In het lokaal van het provinciaal gouvernement te Zwolle, ten 12 ure: Het doen van eenige herstellingen, aan het gebouw der arrondissements-regtbank en het huis van arrest te Almelo, benevens het gewoon onderhoud dezer gebouwen, van 1° Julij 1852 tot ult. December 1853.

Zaturdag, 14 Augustus. In het gemeentehuis bij C. Stijnis, te Sliedrecht, des namiddags ten 4 ure: Het bouwen eener geheel nieuwe pastorij, met bijlevering van al de daartoe benoodigde materialen.

Maandag, 16 Augustus. In het koffijhuis bij de kinderen Beekmans te Breda, ten 11 ure: Het herstellen van den beer en muur, naast de derde brug in den weg van Breda naar Terheijden.

— Aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Groningen, ten 12 ure: Het onderhouden van en het doen van eenige herstellingen aan de lokalen en meubelen van het provinciaal geregtshof, der arrondissements-regtbank met de woning van den concierge te Groningen, met bijlevering der noodige materialen, ingaande met de kennisgeving der approbatie en eindigende met ult. December 1852.

ADVERTENTIEN.

TE KOOP:

ZES NIEUWE IJZEREN RAMEN, bijzonder geschikt voor eene Kerk of een ander groot gebouw. Te bevragen bij G. DE HAAS en ZOON, Timmerlieden, op de Wijnhaven te *Rotterdam*. (1852)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een probaat middel voor hoofdpijnen, galziekte, gebrek aan eetlust, zwaarmoedigheid enz.*

Deze voortreffelijke pillen kunnen, zonder gevaar genomen worden, bij de meest koude of natte weersgesteldheid, en men behoeft zich niet te onthouden van zijne gewone bezigheden of uitspanningen. Zij werken zacht op de ingewanden zonder pijn te veroorzaken, versterken de maag en de zenuwen; zuiveren het bloed, verzachten de huid, hebben een heilzamen invloed op de lever, en verlevendigen het geheele gestel. Deze pillen zijn ook een overheerlijk middel voor zwakke gestellen, dewijl zij den eetlust opwekken, en duizelingen, zenuw- en andere hoofdpijnen, enz. verdrijven.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30; *f* 8.15, *f* 15 90, *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, alsmede te [illegible] hoofd-depothouder te *'s Bosch*, [illegible] *ment.* (2075)

Bij den Uitgever dezer Courant is van de pers gekomen en alom verzonden:

ALGEMEENE GESCHIEDENIS

TEN DIENSTE DER

KATHOLIJKE JEUGD,

DOOR

J. ANNEGARN,

Hoogleeraar in de Kerkelijke Geschiedenis aan het Lycaeum Hosianum te Braunsberg.

Naar den derden, door eenen Katholijken Geestelijke, vermeerderden en verbeterden druk,

Uit het Hoogduitsch vertaald

door een R. K. Pastoor. 1e deel. Prijs *f* 1.35

Het 2e en 3e deel heeft bereids vroeger het licht gezien, zoo dat dit belangrijk werk thans geheel kompleet verkrijgbaar is voor den prijs van *f* 3 30

Wordt met succes gedebiteerd:

A. M. D. G.

WAAROM BEN IK KATHOLIEK.

EERSTE ANTWOORD

[illegible]

DEORATIUS.

Dit Volksboekje is geschreven met het doel, gelijk de schrijver zelf aangeeft, om het bewustzijn in het volk te verlevendigen van de waarheid die het bezit, en opent eene rei van volksboekjes, die achtereenvolgend verschijnen zullen.

De Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN wordt van vele zijden aangezocht om dit werkje bij getallen, ter algemeene verspreiding, voor minderen prijs te geven; gaarne het goede doel, dat hiermede beoogd wordt, bevorderlijk willende zijn, zoo zullen dezelve van heden af verkrijgbaar gesteld worden tegen *f* 7,50 de 100, tegen *f* 4.00 de 50 en *f* 2.50 de 25. Bestellingen worden bij alle Boekhandelaren aangenomen.

Hiervan zal eerstdaags het TWEEDE ANTWOORD het licht zien.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.